

КРИМСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА

e-mail: crimeahrg@gmail.com

website: crimeahrg.org

МОНІТОРИНГОВИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В КРИМУ

ТРАВЕНЬ 2018 РОКУ

Моніторинговий огляд підготовлено
Кримською правозахисною групою
на підставі матеріалів,
зібраних у травні 2018 року

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з щомісячними моніторинговими оглядами Кримської правозахисної групи

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з тематичними оглядами та статтями Кримської правозахисної групи

ЗМІСТ

1. ВСТУП	2
2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА	3
Заборона тортур	3
Політично мотивоване кримінальне переслідування	4
<i>Справа Сенцова, Кольченка, Афанасьєва, Чірнія</i>	4
«Справа 26 лютого»	4
«Справа кримських мусульман»	4
«Справа українських диверсантів»	6
<i>Справа Володимира Балуха</i>	6
<i>Справа Веджіє Кашка</i>	7
<i>Справа Євгена Каракашева</i>	7
<i>Справа Олександра Стешенка</i>	7
<i>Умови утримання під вартою</i>	8
Свобода слова та висловлювання думок	9
<i>Справа Шгоря Мовенка</i>	9
<i>Справа Сулеймана Кадирова</i>	9
<i>Справа Ісмаїла Рамазанова</i>	9
Свобода мирних зібрань та асоціацій	10
Заборона дискримінації	10
3. ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА	11
<i>Примусова депортація осіб з окупованої території</i>	11
<i>Призов осіб, котрі мешкають на окупованій території, до армії держави, що окупує, а також пропаганда служби в армії</i>	11
4. ДОДАТКИ	12

1. ВСТУП

Кримська правозахисна група (КПГ) — організація кримських правозахисників і журналістів, метою якої є сприяння дотриманню і захисту прав людини в Криму шляхом формування пильної уваги до проблем прав людини і міжнародного гуманітарного права на території Кримського півострова, а також пошуку і відпрацювання механізмів для захисту прав людини в Криму.

Діяльність **КПГ** керована, передусім, нормами основних документів у сфері прав людини, а саме: Загальною декларацією прав людини, Гельсінським Заключним Актом, Конвенцією про захист прав людини і ключових свобод, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права тощо.

Основні завдання **КПГ**:

- 1) збір і аналіз інформації щодо ситуації з дотриманням прав людини в Криму;
- 2) широке інформування органів влади, міжнародних організацій, міжурядових структур, неурядових організацій, засобів масової інформації та інших цільових груп шляхом публікації і поширення аналітичних та інформаційних матеріалів про ситуацію з правами людини в Криму;
- 3) сприяння захисту прав людини і дотримання норм міжнародного права в Криму;
- 4) підготовка рекомендацій для органів влади та міжнародних структур в сфері прав людини;
- 5) забезпечення наявності «теми прав людини в Криму» в інформаційному просторі.

При підготовці та розповсюдженні інформації **КПГ** керується принципами об'єктивності, достовірності та своєчасності.

2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

ЗАБОРОНА ТОРТУР

23 травня делегат Курултая кримськотатарського народу **Асан Егіз** був викрадений невідомими особами. Адвокат А. Азаматов повідомив, що близько 15:00 у селі Піонерське А. Егіза в його автомобілі зупинила машина Державної інспекції безпеки дорожнього руху (рос. — ГИБДД). Він вийшов з автомобіля, а з мікроавтобусу вийшли люди у формі ГИБДД, але без шевронів і у машкарах. Без витлумачення причин вони, проти його волі, посадили А. Егіза до свого автомобіля, поклали його на підлогу, надягли кайданки, лантух на голову й почали бити. Через 1 — 1,5 години його вивезли за межі міста до лісу, витягли з автомобіля та поклали обличчям до землі, наказали рахувати до 200, потім він зможе піти. З нього зняли лантух і кайданки, повідомили місцезнаходження його автомобіля, після чого невідомі особи поїхали. А. Егіз дістався до села Строгоновка, зателефонував брату Абдураману, пізніше його забрали родичі. В управлінні ФСБ РФ затримання А. Егіза спростовують.¹

¹ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/610925739274886>

ПОЛІТИЧНО МОТИВОВАНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

СПРАВА СЕНЦОВА, КОЛЬЧЕНКА, АФНАСЬЄВА, ЧІРНІЯ

14 травня український режисер, політв'язень **Олег Сенцов** оголосив безтермінове голодування. Умовою припинення голодування він назвав звільнення усіх українських політв'язнів.²

31 травня адвокат Андрій Лепьохін повідомив КПГ, що **Олександр Кольченко** оголосив голодування з вимогою звільнити Олега Сенцова.

«СПРАВА 26 ЛЮТОГО»

«Справа 26 лютого» (щодо подій біля парламенту Криму в 2014 році) розглядається в ході двох процесів: перший — справа **Ахтема Чийгоза**, за яким він був засуджений до 8 років позбавлення волі і в результаті переговорів президента Туреччини Р.Ердогана та президента РФ В.Путіна і зустрічі Р.Ердогана та президента України П.Порошенка був звільнений і знаходиться в Києві.

У травні продовжилися судові слухання у другому процесі в «Центральному районному суді» Сімферополя у справі «учасників масових заворушень»: **Алі Асанов і Мустафа Дегерменджі** знаходяться під домашнім арештом; щодо **Ескендера Катемірова, Ескендера Емірвалієва і Арсена Юнусова** обрано запобіжний захід — особисту поруку, **Ескендер Небієв і Талят Юнусов** засуджені до умовного позбавлення волі.

11 травня суддя «Верховного суду Республіки Крим» (далі — ВС РК) Костянтин Караваєв залишив чинним рішення щодо утримання під домашнім арештом Алі Асанова та Мустафи Дегерменджі до 7 липня 2018 року.³

«СПРАВА КРИМСЬКИХ МУСУЛЬМАН»

Загальна кількість позбавлених волі у «справі кримських мусульман» — **26 осіб** — **Руслан Зейтуллаєв, Рустем Ваїтов, Нурі Примов, Ферат Сайфулаєв** (винесені обвинувальні вироки), **Інвер Бекіров, Вадим Сірук, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Рефат Алімов, Арсен Джеппаров, Енвер Мамутов, Ремзі Меметов, Зеврі Абсеїтов, Рустем Абільтаров, Теймур Абдуллаєв, Рустем Ісмаїлов, Айдер Саледінов, Узеїр Абдуллаєв, Еміль Джемаденов, Марлен Асанов, Сейран Салієв, Мемет Бєлялов, Тимур Ібрагімов, Сервер Закір'яєв Ернес Аметов і Наріман Мемедемінов** (знаходяться під вартою). Їх звинувачують за ч.1 ст. 205.5 КК РФ (*Створення терористичної організації*) та/або ч.2 ст. 205.5 КК РФ (*участь у терористичній організації*). Пізніше деяким фігурантам також були пред'явлені звинувачення за ст. 278 КК РФ (*Насильницьке захоплення влади або насильницьке утримання влади*).

15 травня суддя «Київського районного суду Сімферополя» Денис Діденко за клопотанням слідчого ФСБ РФ Дмитра Грамашова продовжив **Наріману Мемедемінову**

² <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1964184156949848>

³ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 11.05.2018 справа [22K-1227/2018](https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=11.05.2018): https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=11.05.2018

термін утримання під вартою на 3 місяці — до 15 серпня 2018 року.⁴ 22 травня суддя «ВС РК» Алла Ухневич залишила чинним це рішення.⁵

15 травня суддя «ВС РК» Тимур Слезько залишив чинним рішення щодо утримання під вартою до 9 червня 2018 року **Марлена Асанова, Сейрана Салієва та Мемета Беялова**.⁶

У Північно-Кавказькому окружному суді продовжено слухання у справі **Емір-Усеїна Куку, Інвера Бекірова, Мусліма Алієва, Вадима Сірука, Рефата Алімова та Арсена Джемпарова**, і у травня відбулося 4 судових засідання.⁷ 23 травня суддя Північно-Кавказького окружного військового суду Микола Васильчук продовжив шістьом фігурантам терміни утримання під вартою до 28 серпня 2018 року.⁸

10 травня у селі Тилове Балаклавського району Севастополя відбулися обшуки у будинку братів **Ернеса та Енвера Сейтосманових** — родичів фігуранта «справи кримських мусульман» Нурі Примова. За словами Ернеса Сейтосманова, під час обшуку вилучили кілька книг, планшет і телефон. Він повідомив, що їхню мати Гульнару, котра під час обшуку перебувала у будинку, увезли у село Садове Нижньогірського району, де вона мешкає. У її оселі також було вчинено обшук, і, зі слів Гульнари Сейтосманової, нічого вилучено не було.

Після обшуку братів доправили до місцевого відділку ФСБ РФ. Після допиту Ернеса відпустили, повідомив, що Енвера підозрюють за ч. 2 ст. 205.5 КК РФ (*Участь у діяльності організації, що визнана терористичною*)⁹ за «участь» (за версією слідства) у забороненій в РФ організації «Хізб ут-Тахрір».

11 травня «Ленінський районний суд Севастополя» обрав Енверу Сейтосманову запобіжний захід у формі утримання під вартою до 9 липня 2018 року.¹⁰

21 травня співробітники ФСБ РФ вчинили обшук у активістів громадського об'єднання «Кримська солідарність» **Сервера Мустафаєва та Едема Смаїлова**. Адвокатів А. Азаматова та Е. Курбедінова не допустили до підзахисних під час обшуків. Після обшуків С. Мустафаєва та Е. Смаїлова були доправлено до управління ФСБ РФ у Сімферополі.¹¹

Російська агенція новин «РІА Новини Крим» повідомила із посиланням на прес-службу ФСБ, що у Бахчисараї «затримані двоє людей за підозрою в участі у забороненій в РФ організації «Хізб ут-Тахрір» та звинувачуються за ч. 2 ст. 205.5 КК РФ (*Участь у діяльності терористичної організації*)». Публікації про це у російських ЗМІ з'явилися ще під час проведення обшуків.¹²

22 травня у «Київському районному суді Сімферополя» було оголошено, що справу С. Мустафаєва та Е. Смаїлова додано до справи мусульман, затриманих 11 жовтня 2017 року

⁴ «Київський районний суд | Список справ, призначених до слухання на 15.05.2018 справа 3/2-254/2018: https://kiev-simpf-krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=15.05.2018

⁵ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 22.05.2018 справа 22-1119/2018: https://vs-krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=22.05.2018

⁶ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 15.05.2018 справа 22К-1280/2018: https://vs-krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=15.05.2018

⁷ Північно-Кавказький окружний військовий суд | Інформація у справі № 1-15/2018 (1-133/2017): https://ovs-skav.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=7794351&delo_id=1540006&new=&hide_parts=1

⁸ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/611119059255554/>

⁹ Крим.Реалії | Ернес Сейтосманов буде проходити як свідок у «справі» брата: <https://ru.krymr.com/a/news/29219716.html>

¹⁰ Крим. Реалії | Севастополь: суд арештував фігуранта «справи Хізб ут-Тахрір» Сейтосманова: <https://ru.krymr.com/a/news/29221073.html>

¹¹ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/609751072725686>

¹² РІА Крим | ФСБ затримала в Криму підозрюваних у участі у «Хізб ут-Тахрір» <https://crimea.ria.ru/incidents/20180521/1114488876.html>

у Бахчисараї. «Суд» обрав їм запобіжний захід у формі утримання під вартою до 9 червня 2018 року.¹³

Також триває кримінальна справа щодо **Рената Сулейманова, Арсена Кубедінова, Таліята Абдурахманова та Сейрана Мустафаєва** за ст. 282.2 КК РФ (*Організація діяльності екстремістської організації*) за звинуваченням в участі в організації «Таблігі Джамаат»).

«СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ДИВЕРСАНТІВ»

У травні 12 осіб, котрих ФСБ, затримавши, звинуватила «у підготовці диверсій та шпіонажі», перебувають в ув'язненні: **Євген Панов, Андрій Захтей, Редван Сулейманов, Володимир Присич, Володимир Дудка, Дмитро Штибліков, Олексій Бессарабов, Глеб Шаблій, Олексій Стогній, Геннадій Лімешко, Ганна Сухоносова, Дмитро Довгополов, Костянтин Давиденко**. У цих справах зафіксовано незаконні методи вчинення слідства та застосування тортур для отримання свідчень зізнання.

Редван Сулейманов, котрий був раніше засуджений та відбув термін покарання, після звільнення не в змозі залишити Крим, доки не сплатить більше 3,5 млн. рублів «ймовірного збитку».

У травні у «ВС РК» тривали слухання у справі **Євгена Панова**. Свідками з боку звинувачення виступили керівники кількох підприємств в Криму. Вони назвали суму ймовірного збитку на випадок вчинення терористичних актів на підприємствах, у підготовці яких ФСБ звинувачує Є. Панова. Усі заяви мали умовну форму й не торкалися обвинувачуваного українця. Під час слухань був допитаний як свідок обвинувачення інший фігурант цієї справи — Андрій Захтей. Він відмовився свідчити «суду» та підтвердив письмові свідчення, що їх надав під час досудового слідства. За цими свідченнями, Андрій Захтей не був до початку слідства знайомий з Є. Пановим.¹⁴

10 травня суддя «Судакського міського суду» Євген Риков ухвалив вирок громадянину України **Геннадію Лімешко**, визнавши його винним за ч.2ст.222; ч.2ст.222.1; ч.2 ст.223.1 КК РФ у зберіганні та виготовленні вибухових речовин. Суддя розтлумачив як обтяжливу обставину те, що Г. Лімешко, на думку слідства, зберігав зброю із почуття ненависті та ворожнечі через приєднання Криму до Росії.¹⁵ Г. Лімешко уклав досудову угоду зі слідством. Його було засуджено до 8 років позбавлення волі.

СПРАВА ВОЛОДИМИРА БАЛУХА

15 травня у «Роздольненському районному суді» під час слухання у справі **Володимира Балуха** опитали п'ятьох свідків з боку обвинувачення. Вони є співробітниками ІТУ селища Роздольне та підлеглими очільника ІТУ Валерія Ткаченка, котрий у цій справі проходить як потерпілий від буцімто нападу на нього активіста.

В. Балух через погіршення стану здоров'я змінив режим сухого голодування, про яке він оголосив 19 березня 2018 року, й почав вживати рідкий мед і кисіль.

¹³ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/610666559300804/>

¹⁴ КПГ | У кримському «суді» у справі «українського диверсанта» Панова допитали Захтея: <https://crimeahrg.org/v-krymskom-sude-po-delu-ukrainskogo-diversanta-panova-doprosili-zahteya/>

¹⁵ Крим.Реалії | У Судану суд приговорив «українського диверсанта» Лімешко до 8 років в'язниці: <https://ru.krymr.com/a/news/29219582.html>

18 травня Уповноважений РФ з прав людини Тетяна Москалькова відвідала В. Балуха у СІЗО Сімферополя. За інформацією КПГ, відразу після її відвідин місце розташування туалету у камері було виокремлено фіранкою.¹⁶

31 травня на черговому засіданні було опитано свідка Віталія Поліщука, котрий працює в ІТУ Роздольного. Він надав свідчення на користь потерпілого В. Ткаченка.¹⁷

СПРАВА ВЕДЖІЄ КАШКА

Бекір Дегерменджі, Асан Чапух, Кязім Аметов і Руслан Трубач були затримані 23 листопада 2017 року за сфабрикованим звинуваченням у здирництві грошей у громадянина Туреччини. Під час затримання померла ветеран кримськотатарського руху Веджіє Кашка, котрій, за словами затриманих, громадянин Туреччини мав повернути заборговані гроші.

11 травня суддя «ВС РК» Олена Міхалькова залишила чинним рішення щодо утримання під вартою Бекіра Дегерменджі, Асана Чапуха, Казіма Аметова, Руслана Трубача до 15 травня 2018 року.¹⁸

20 травня адвокат А. Азаматов повідомив, що Асану Чапуху пред'явлено нове обвинувачення у незаконному зберіганні зброї за ч. 1 ст. 222 КК РФ.¹⁹

СПРАВА ЄВГЕНА КАРАКАШЕВА

7 травня суддя «ВС РК» Галина Редько залишила чинним рішення щодо утримання під вартою **Євгена Каракашева** до 31 травня 2018 року²⁰ (звинувачується за ч.1 ст. 282 КК РФ «Розпалювання ненависті чи ворожнечі, а також приниження людської гідності» та ст. 205.2 КК РФ «Публічні заклики до здійснення терористичної діяльності, публічне виправдання тероризму чи пропаганда тероризму» за два коментарі у соціальній мережі «ВКонтакте»).

25 травня «Євпаторійський міський суд» продовжив Є. Каракашеву термін утримання під вартою до 30 червня 2018 року. Адвокат А. Ладін повідомив після слухань, що керівництво СІЗО не передає його клієнту листи, що надходять на його ім'я.²¹

СПРАВА ОЛЕКСАНДРА СТЕШЕНКА

21 травня прес-служба ФСБ РФ поширила через російські та кримські ЗМІ інформацію про звинувачення громадянина України Олександра Стешенка у екстремістському угрупованні. ФСБ РФ поширила відео з «зізнанням» О. Стешенка у тому, що він був у складі групи, особи з якої у січні 2018 року кинули пляшки із запальною сумішшю у браму будинку муфтія Емірлі Аблаєва.

¹⁶ КПГ | Володимира Балуха у кримському СІЗО відвідала російський омбудсмен: <https://crimeahrg.org/vladimira-baluha-posetila-rossiyskiy-ombudsmen/>

¹⁷ <http://crimeahrg.org/svidetel-obviniya-po-delu-baluha-dal-pokazaniya-v-polzu-nachalnika-ivs/>

¹⁸ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 11.05.2018 справа [22К-1252/2018](https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=11.05.2018) https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=11.05.2018

¹⁹ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2004095379664606&id=100001924915540

²⁰ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 07.05.2018 справа [22К-1219/2018](https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=07.05.2018) https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=07.05.2018

²¹ ОВД-Инфо | Адвокат: лівому активісту Каракашеву не передають листи у СІЗО: <https://ovdinfo.org/express-news/2018/05/25/advokat-levomu-aktivistu-karakashev-u-ne-peredayut-pisma-v-sizo>

Олександр Стешенко був затриманий 11 квітня 2018 року «за паління на вокзалі» у Джанкої. Після 12 діб адміністративного арешту його обуло викрадено та вивезено у невідомому напрямку. Адвокат не зміг отримати відповідь від прикордонної служби ФСБ і інших відомств про місцеперебування його підзахисного, до 21 травня було невідомо, де він є.

УМОВИ УТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ

4 травня фігуранта «справи кримських мусульман **Узеїра Абдуллаєва** у критичному стані доправили до лікарні ім. Семашка у Сімферополі.²² Адвокат повідомив, що у У. Абдуллаєва напухла ліва нога, і він не в змозі пересуватися самостійно. За словами захисника, погіршення здоров'я викликано захворюванням на цукровий діабет. Після обстеження У. Абдуллаєва повернули до СІЗО без надання медичної допомоги. 7 травня адвокат М. Мамбетов повідомив, що стан У. Абдуллаєва покращився.²³

Політ'язня **Андрія Коломієця** в четвертий раз запроторили до штрафного ізолятору (ШІЗО) колонії Краснодарського краю (РФ). За інформацією його дружини, поштовхом до покарання стала відмова співпрацювати з адміністрацією колонії.²⁴ А. Коломієць перебував у ШІЗО з 7 до 19 травня.

Політ'язень **Олександр Кольченко** 13 діб провів у ШІЗО колонії м. Копейськ (РФ). За інформацією активістів, це покарання пов'язано з посиленням режиму в колонії через інаугурацію президента РФ. З початку 2018 року О. Кольченко втретє опинився у ШІЗО.²⁵

Фігуранта справи «кримських диверсантів» **Дмитра Штиблікова** після етапування у СІЗО Омська доправили до ШІЗО. 2 травня, після етапування до колонії № 6, його помістили у приміщення камерного типу (ПКТ), де він перебуватиме впродовж півроку — з 5 травня до 5 листопада.²⁶

²² <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/photos/a.416800078687454.1073741829.403544516679677/602376236796503/?type=3&theater>

²³ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1246238575512742&set=a.662734553863150.1073741833.100003798352982&type=3>

²⁴ <https://www.facebook.com/galina.kolomic07/posts/1917498658324311>

²⁵ <https://www.facebook.com/crimeahrg/posts/2060280757590888>

²⁶ <https://www.facebook.com/anton.naumlyuk/posts/1973060249395572>

СВОБОДА СЛОВА ТА ВИСЛОВЛЮВАННЯ ДУМОК

У травні Роскомнагляд направив на електронну пошту КППГ вісім повідомлень про долучення публікацій сайту КППГ до реєстру інформації, поширення якої заборонено у РФ. У листах Роскомнагляду зазначено: якщо публікації не будуть видалені з сайту, доступ до сайту КППГ буде обмежений на території РФ. До реєстру долучено публікації КППГ про здійснення незаконної мобілізації громадян України до армії РФ на території Криму як порушення норм міжнародного гуманітарного права (*Додаток 1*).

СПРАВА ІГОРЯ МОВЕНКА

4 травня суддя «Гагарінського районного суду Севастополя» Павло Крилло засудив громадянина України **Ігоря Мовенка** до 2 років позбавлення волі в колонії загального режиму за ч. 2 ст. 280 КК РФ (*Публічні заклики до здійснення екстремістської діяльності*) за коментар, за версією ФСБ, опублікований влітку 2016 року в групі «Крим-Україна» у соціальній мережі «ВКонтакте». Суддя ухвалив українцеві вирок більш жорсткий, ніж вимагав прокурор. Суддя замінив запобіжний захід І. Мовенку з підписки про невиїзд на утримання під вартою до того, як вирок набуде чинності. Активіст був узятий під варту у залі суду після оголошення вироку.

5 травня адміністрація СІЗО Сімферополя відмовилося взяти передачу для Ігоря Мовенка. Відмова була умотивована тим, що «він поки не приписаний до постійної камери, а бази даних на вихідних закриті».²⁷

СПРАВА СУЛЕЙМАНА КАДИРОВА

3 травня суддя «ЗС РК» Олена Міхалькова залишила чинним вирок **Сулейману Кадирову** — 2 роки позбавлення волі умовно із заборонаю публічної діяльності протягом двох років за коментар у соціальній мережі «Крим — це Україна. Завжди була, є та буде».²⁸

СПРАВА ІСМАЇЛА РАМАЗАНОВА

15 травня суддя «Сімферопольського районного суду» Анна Тимофеева за клопотанням слідчого Аліси Глухової продовжила **Ісмаїлу Рамазанову** термін утримання під вартою до 16 червня 2018 року.²⁹ Він був затриманий 23 січня 2018 року за звинуваченням у порушенні ч. 1 ст. 282 КК РФ (*Розпалювання ненависті чи ворожнечі, а також приниження людської гідності*) за висловлювання в ефірі інтернет-радіостанції «Zello». 31 травня «ВС РК» залишив чинним це рішення.³⁰

²⁷ <https://www.facebook.com/groups/ukckrym/permalink/205854980018592/>

²⁸ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 03.05.2018 справа [22-980/2018](https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=03.05.2018) https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=03.05.2018

²⁹ Крим.Реалії | Суд у Сімферополі залишив під вартою обвинуваченого в пропаганді екстремізму Рамазанова <https://ua.krymr.com/a/news/29228498.html>

³⁰ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/614583485575778>

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ ТА АСОЦІАЦІЙ

17 травня у районі Сімферополя Ак-Мечіт Джамі ввечері були затримані активісти, котрі проводили акцію «Запали вогонь у своєму серці» до Дня пам'яті жертв депортації кримсько-татарського народу.³¹ За інформацією адвоката Е. Курбедінова, було затримано 14 осіб. Вночі 13 затриманих відпустили, взявши у них пояснення, дактилоскопію, зразки ДНК та перевірили їхні телефони. Звинувачень їм не пред'явили. Співробітники МВС РФ залишили в ІТУ активіста **Сейтасана Асанова**.³² За словами адвоката, його звинуватили у порушенні ч. 1 ст. 19.3 КпАП РФ (Непокоря законному розпорядженню чи вимозі співробітника поліції). 18 травня у «Сімферопольському районному суді» справу щодо Сейтасана Асанова було закрито через відсутність складу правопорушення.³³

ЗАБОРОНА ДИСКРИМІНАЦІЇ

За інформацією спостерігачів КПГ, у школі № 20 м. Феодосія, яка позиціонована владою РФ як школа з українською мовою навчання, відсутні українські класи. У «Гімназії № 11 ім. К. О. Тренюва» м. Сімферополь єдиний український клас був закритий 2016 року. Зараз українську мову у цьому навчальному закладі опановують факультативно. Але «Міністерство освіти Криму» оприлюднило інформацію, що у цій школі діє клас з українською мовою навчання. «Міністерство» стверджує, що в Криму українською мовою навчається 318 осіб, проте, за результатами відвідування декількох шкіл, видно, що ця цифра суттєво завищена.

³¹ <https://www.facebook.com/rudems/videos/2002091643195633/>

³² Громадське Радіо | У Сімферополі під вартою утримують кримського татарина за участь в акції до річниці депортації (ФОТО) <https://hromadskeradio.org/news/2018/05/18/u-simferopoli-pid-vartoy-utrymuyut-krymskogo-tataryna-za-uchast-v-akcii-do-richnyci-deportaciyi-foto>

³³ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/608466296187497>

3. ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА

ПРИМУСОВА ДЕПОРТАЦІЯ ОСІБ З ОКУПОВАНОЇ ТЕРИТОРІЇ

1 травня представник кримського благодійного фонду «Бізім балалар» Лія Буджурова повідомила, що затриманого 26 квітня після обшуків у Білогірську кримського підприємця **Ресуля Веліляєва** етапували з Криму до СІЗО Лефортово (Москва).³⁴

15 травня влада РФ депортувала кримськотатарського активіста **Недіма Халілова** з Краснодару (РФ) в Узбекистан.³⁵ Активіст Зевід Газієв повідомив КППГ, що Н. Халілову вручили «сертифікат на право повернення на батьківщину» та доправили літаком з Краснодару до Ташкенту. Н. Халілову немає де мешкати у Ташкенті, тому він залишився ночувати у залі очікування аеропорту. У 2016 році Н. Халілов був вивезений владою РФ з Криму до Центру тимчасового утримання іноземних громадян у Краснодарському краї (РФ) і залишався там до 15 травня 2018 року. Він приїхав до Криму у 1986 році й з того часу постійно мешкав у Криму, маючи лише паспорт громадянина СРСР.

22 травня фігурантів «справи кримських мусульман» **Ремзі Меметова, Енвера Мамутова, Енвера Абільтарова, Рустема і Зеврі Абсеїтових** етапували з Сімферополя до Ростова-на-Дону (РФ), де буде розглядатися їхня справа у Північно-Кавказькому окружному військовому суді.³⁶

ПРИЗОВ ОСІБ, КОТРИ МЕШКАЮТЬ НА ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ, ДО АРМІЇ ДЕРЖАВИ, ЩО ОКУПУЄ, А ТАКОЖ ПРОПАГАНДА СЛУЖБИ В АРМІЇ

13 травня у Севастополі під час проведення заходів з нагоди 235-річчя Чорноморського флоту Росії, на площі Нахімова працював «мобільний пункт» мобілізації на службу за контрактом до армії РФ. Мешканцям міста пропонували рекламні буклети, агітували їх вступати до лав російської армії.³⁷

НАД ОГЛЯДОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Ольга Скрипник, координатор Кримської правозахисної групи;

Віссаріон Асеєв, аналітик Кримської правозахисної групи;

Олександр Сєдов, аналітик Кримської правозахисної групи.

³⁴ <https://www.facebook.com/lilya.takosh/posts/1610458785743026>

³⁵ <https://www.facebook.com/nariman.dzhelalov/posts/1838757366188115>

³⁶ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=463149620801945>

³⁷ <https://www.facebook.com/crimeaarg/posts/2060808610871436>

4. ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

УВЕДОМЛЕНИЕ

о внесении информации в «Единый реестр доменных имен, указателей страниц сайтов в сети «Интернет» и сетевых адресов, позволяющих идентифицировать сайты в сети «Интернет», содержащие информацию, распространение которой в Российской Федерации запрещено»

В соответствии с частью 7 статьи 15.1 Федерального закона от 27.07.2006 № 149-ФЗ «Об информации, информационных технологиях и защите информации» уведомляем, что на основании решения суда (Евпаторийский городской суд — Республика Крым) от 28.03.2018 № 2-805/2018 указатель (указатели) страницы (страниц) сайта в сети «Интернет» <https://crimeahrg.org/v-kryimu-minoboronyi-rf-zanimalos-propagandoy-sluzhbyi-v-armii-v-narushenie-zhenevskoy-konventsii-foto/> включен(ы) в «Единый реестр доменных имен, указателей страниц сайтов в сети «Интернет» и сетевых адресов, позволяющих идентифицировать сайты в сети «Интернет», содержащие информацию, распространение которой в Российской Федерации запрещено», номер реестровой записи 435931-РИ в связи с тем, что данная информация содержит сведения, распространения которых в Российской Федерации запрещено решением суда.

В течение суток с момента получения настоящего уведомления необходимо проинформировать об этом обслуживаемого Вами владельца сайта в сети «Интернет» и уведомить его о необходимости незамедлительного удаления информации, распространение которой в Российской Федерации запрещено.

В течение суток с момента получения от провайдера хостинга уведомления о включении доменного имени и (или) указателя страницы сайта в сети «Интернет» в реестр владелец сайта в сети «Интернет» обязан принять меры по удалению запрещенной информации и (или) ограничению доступа к сайту в сети «Интернет», содержащему информацию, распространение которой в Российской Федерации запрещено.

В случае отказа или бездействия владельца сайта в сети «Интернет» провайдер хостинга обязан ограничить доступ к такому сайту в сети «Интернет» в течение суток.

В случае непринятия провайдером хостинга и (или) владельцем сайта указанных мер будет принято решение о включении сетевого адреса, позволяющего идентифицировать сайт в сети «Интернет», содержащий информацию, распространение которой в Российской Федерации запрещено в реестр, а доступ к нему операторами связи будет ограничен.

Решение о включении в реестр доменных имен, указателей страниц сайтов в сети «Интернет» и сетевых адресов, позволяющих идентифицировать сайты в сети

«Интернет», содержащие информацию, распространение которой в Российской Федерации запрещено, может быть обжаловано владельцем сайта в сети «Интернет», провайдером хостинга, оператором связи, оказывающим услуги по предоставлению доступа к информационно-телекоммуникационной сети «Интернет», в суд в течение трех месяцев со дня принятия такого решения.

Сведения о включении доменных имен, указателей страниц сайтов сети «Интернет» и сетевых адресов доступны круглосуточно в сети «Интернет» по адресу <http://eais.rkn.gov.ru/>. Указанная форма позволяет также уточнить основания внесения доменных имен, указателей страниц сайтов сети «Интернет» и сетевых адресов в Единый реестр.

Обращение об удалении запрещенной информации может быть направлено на адрес zapret-info@rkn.gov.ru. После подтверждения Роскомнадзором факта удаления запрещенной информации, сведения в отношении доменного имени, указателя страницы сайта в сети «Интернет» и (или) сетевого адреса исключаются из Единого реестра.

Настоящее Уведомление подписано квалифицированной электронной подписью Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций.